

a potřeb těchto skupin pacientů. Do budoucna by bylo přínosné zjišťování SOGI v rámci klinických studií a výzkumů pozdní toxicity po radioterapii na oblast pánve i po komplexní léčbě karcinomu prostaty a dalších pánevních tumorů k získání relevantních dat, která mohou být následně využita k lepší individualizované péči o LGBTQI+ pacienty.

Doporučení pro onkologickou péči o LGBTQI+ pacienty

Doporučení pro dobrou praxi onkologické péče o LGBTQI+ pacienty vyplývají z četných výzkumů a pozorování (2, 3, 4, 12, 17, 18, 19). Hlavní aspekty jsou shrnuty v tab. 3. Rozšiřováním povědomí zdravotníků o tématech relevantních

pro LGBTQI+ pacienty vhodnými vzdělávacími aktivitami lze péči účinně zlepšit a zajistit tak lepší naplnění specifických potřeb těchto pacientů. Je doporučeno zjišťování SOGI za účelem odpovídajícího individualizovaného léčebného přístupu.

Nadále zůstává důležitým úkolem zajištění rovnoprávnějšího postavení LGBTQI+ osob, protože obavy z diskriminace, homofobie/transfobie a neporozumění i konkrétní nepříjemné zkušenosti s negativní reakcí na SOGI jsou častou překážkou v získání odpovídající zdravotní péče v rámci LGBTQI+ komunity. Situace nemoci nebo dokonce onkologické diagnózy spolu s postavením společenské menšiny vede k sociální izolaci, zranitelnosti a psychickým obtížím těchto sku-

pin pacientů, přičemž vytvářením inkluzivního bezpečného prostředí v rámci zdravotnických zařízení je možné těmto negativním jevům předcházet.

V rámci ambulancí i patientských podpůrných programů je žádoucí poskytovat informační materiály o onkologické prevenci, rizicích HPV a HIV infekce, screeningu nádorových onemocnění, diagnostice a léčebných možnostech včetně nežádoucích účinků. Je doporučeno zjišťovat SOGI v rámci klinických studií a designovat klinické studie zaměřené na specifická témata onkologické péče o LGBTQI+ pacienty k získání podkladů pro vytváření léčebných doporučení na podkladě evidence-based medicíny (1, 2, 4, 22, 23).

LITERATURA

- Berner A, Saunders D. ESMO E-Learning: Oncological Considerations for the LGBTQ Patient. European Society for Medical Oncology (ESMO), kurz dostupný on-line na <https://oncologypro.esmo.org>.
- Webster R, Drury-Smith H. How can we meet the support needs of LGBT cancer patients in oncology? A systematic review. *Radiography (Lond)*. 2021;27(2):633-644.
- Banerjee SC, Staley JM, Alexander K, Walters CB, Parker PA. Encouraging patients to disclose their lesbian, gay, bisexual, or transgender (LGBT) status: oncology health care providers' perspectives. *Transl Behav Med*. 2020;10(4):918-927.
- Griggs J, Maingi S, Blinder V, et al. American Society of Clinical Oncology Position Statement: Strategies for Reducing Cancer Health Disparities Among Sexual and Gender Minority Populations. *J Clin Oncol*. 2017;35(19):2203-2208.
- Haas AP, Eliason M, Mays VM, et al. Suicide and suicide risk in lesbian, gay, bisexual, and transgender populations: review and recommendations. *Journal of Homosexuality*. 2011;58(1):10-51.
- Cochran SD, Mays VM, Bowen D, et al. Cancer-related risk indicators and preventive screening behaviors among lesbians and bisexual women. *Am J Public Health*. 2001;91(4):591-597.
- Meads C, Moore D. Breast cancer in lesbians and bisexual women: systematic review of incidence, prevalence and risk studies. *BMC Public Health*. 2013;13:1127.
- Machalek DA, Poynten M, Jin F, et al. Anal human papillomavirus infection and associated neoplastic lesions in men who have sex with men: a systematic review and meta-analysis. *Lancet Oncol*. 2012;13(5):487-500.
- Ceres M, Quinn GP, Loscalzo M, et al. Cancer Screening Considerations and Cancer Screening Uptake for Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender Persons. *Seminars in Oncology Nursing*. 2018;34(1):37-51.
- Ingham MD, Lee RJ, MacDermid D, et al. Prostate cancer in transgender women. *Urologic Oncology: Seminars and Original Investigations*. 2018;36(12):518-525.
- Sterling J, Garcia MM. Cancer screening in the transgender population: a review of current guidelines, best practices, and a proposed care model. *Transl Androl Urol*. 2020;9(6):2771-2785.
- Turčan P. Specifika urologické a andrologické léčby LGBT komunity. *Urol. praxi*. 2019;20(1):32-35.
- Weyers S, Garland SM, Cruickshank M, et al. Cervical cancer prevention in transgender men: a review. *BJOG*. 2021;128(5):822-826.
- Connolly D, Hughes X, Berner A. Barriers and facilitators to cervical cancer screening among transgender men and non-binary people with a cervix: A systematic narrative review. *Preventive Medicine*. 2020;135:106071.
- Clarke CN, Cortina CS, Fayanju OM, et al. Breast Cancer Risk and Screening in Transgender Persons: A Call for Inclusive Care. *Ann Surg Oncol*. 2022;29(4):2176-2180.
- Safer JD, Tangpricha V. Care of Transgender Persons. *N Engl J Med* 2019;381:2451-2460.
- Berner AM, Webster R, Hughes DJ, et al. Education to Improve Cancer Care for LGBTQ+ Patients in the UK. *Clinical Oncology*. 2021;33:270-273.
- Cloyes GK, Hull W, Davis A. Palliative and End-of-Life Care for Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender (LGBT) Cancer Patients and Their Caregivers. *Semin Oncol Nurs*. 2018;34(1):60-71.
- Wakefield D. Cancer care disparities in the LGBT community. *Curr Opin Support Palliat Care*. 2021;15(3):174-179.
- Wheldon CW, Polter EJ, Rosser BRS, et al. Pain and Loss of Pleasure in Receptive Anal Sex for Gay and Bisexual Men following Prostate Cancer Treatment: Results from the Restore-1 Study [published online ahead of print, 2021 Jul 3]. *J Sex Res*. 2021;1-8.
- McInnis MK, Pukall CF. Sex After Prostate Cancer in Gay and Bisexual Men: A Review of the Literature. *Sex Med Rev*. 2020;8(3):466-472.
- Hudson J, Schabath MB, Sanchez J, et al. Sexual and Gender Minority Issues Across NCCN Guidelines: Results From a National Survey. *J Natl Compr Canc Netw*. 2017;15(11):1379-1382.
- Prostate cancer tests and treatment: A guide for gay and bisexual men. Prostate Cancer UK. Available from: <https://prostatecanceruk.org>.

Vážené kolegyně a kolegové,

s potěšením Vám oznamujeme, že ve dnech 14.–17. června 2023 se bude v Luhačovicích konat výroční XX. celostátní konference biologické psychiatrie s mezinárodní účastí. Veškeré potřebné informace jsou na webových stránkách kongresu <http://www.kongres-luhacovice.cz>.

Do 31. 3. 2023 je možno se hlásit k aktivní účasti (symposium, přednáška nezařazená do symposia, poster, workshop) na adresu hosak@lfhk.cuni.cz.

Budeme se těšit na Vaši účast na kongresu.

Výbor Společnosti pro biologickou psychiatrii, Výbor Sekce biologické psychiatrie PS ČLS JEP